

అయినా ఇల్లనాదే - వల్లినియా

సర్వ శక్తుల్ని చేతుల్లోకి కూడగట్టి రాతితో కొట్టిందేమో! ఒకే ఒక దెబ్బకు గొళ్ళేనికి వేసిన తాళం వూడింది. రాయి విసిరేసి తలుపులు విసురుగా తీసి సూట్ కేసుతో లోనికి నడిచింది.

“ఆమెతోపాటు ఇంట్లోకి నడవడమా? బయటినుంచి సమాచార సేకరణ చేయడమా?” సందిగ్ధంగా నిల్చున్నారు పత్రికా విలేకరులు ముగ్గురు. ఆ వీధి ఆడవాళ్ళు ముగ్గురు, నలుగురు అటువైపు ఏదో పనుండి వచ్చినట్టుగా వచ్చి తాళం విరగొట్టిన తీరు చూసి బుగ్గలు నొక్కుకుంటూ వారివారి సంజరాలకు చేరిపోయారు. అప్పటికే ఉదయం పదిగంటల వేళ.

“ఏవండీ! మేం విలేకర్లం!” ద్వారం ముందర నిల్చునే ఆమెతో చెప్పారు.
 ఆమె ఆ ఇంటి ముందు గదిలో యుద్ధభూమిలో కాసేపు దొరికిన విరామంలో కూర్చున్న యోధురాలిలా వుంది. ఆమె అణునణునూ ఆయుధ సన్నద్ధమైనది. అస్పృశ్యంగా యుద్ధ సన్నద్ధమొక్కటి తనకు మిగిలిన ధారి అనుకున్నదామె!
 “ఏవండీ మేము”...ఆమెకు విస్పించేలా స్వరం పెంచారు విలేకరులు.
 “ఏవడుక్కోడానికొచ్చారు?”
 ఆమె ప్రశ్నకు విలేకర్ల కలాలూ, కాగితాలూ దడదడలాడాయి.
 ఒక విలేకరి తేరుకొని మొహానికి నవ్వు పులు
 20-11-98 * ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక

ముకుని-

"మీ పేరు తెలుసుకోవచ్చా?" అనడిగేడు.

"వార్డెన్ గారి భార్య" క్షణం కిందటి కరకుదనం తగ్గించింది గొంతులో.

"అది గాదు మేడం! పేరుంటుంది గదా!" నసిగేడు ఒక విలేకరి.

"ఇంతవరకూ మీకెవరికీ నాపేరు అవసరం లేక పోయింది. 'వార్డెన్ గారి మిసెస్' అని గదా పిల్చేవారు! మీరే కాదు, ఇరుగూ,పారుగూ, చివరికి పనిమనిషి కూడా 'వార్డెన్ ముగ్గురూ!' అనేది" చెప్పింది.

"నిజమే! మీరే ఒక్కోవడం లేదుగదా!"

"బయటి నిల్చున్నారు, లోపలికి రండి" సరళ మైన గొంతుతో ఆహ్వానించింది.

"మేము సాధ్యమైన మేరకు మీకు ఉపకారమే చేస్తాం!" ఇంట్లోకి నడుస్తూ చెప్పారు విలేకరులు.

"అది మీ విజ్ఞతను బట్టి వుంటుంది" బదులిచ్చింది.

ముగ్గురూ కుర్చీల్లో కూర్చున్నాక ఓ విలేకరికి అవ్వడు గుర్తొచ్చింది ఆమె పేరడిగామని.

శాంతికి లోలోపల తను వుట్టి, బుద్ధిగిన నాటి నుంచి అనుభవంలోకి వచ్చిన ఆనంద, విషాద సందర్భాలేవేవో కలియదిరుగుతున్నాయి. ఏ ఆనందమెందుకు కలిగిందో, ఏ విషాదమెందుకు అలముకుందో, అవ్వదూ, ఇవ్వదూ ఆమెకర్తం కావట్లేదు. అంతా ఒక అజ్ఞాన ప్రయాణంగా అస్తిస్తోందామెకు.

"నేను మరొకరి మీద ఆధారపడినప్పుడు, న్యాయంకోసం అందర్నీ ప్రాధేయపడినప్పుడు నన్నందరూ ఆదరించేరు. సానుభూతి చూపించేరు. ఇప్పుడు నాకుగా నేనే పరిష్కారాన్ని ఎంచుకున్నప్పుడు ఎందుకామోదించడంలేదు?" శాంతి మొత్తం తన సమస్యలోని మౌలిక కీలకాన్ని చెప్పి ప్రశ్నించింది.

"ఘర్షణ వల్ల ఫలితం వుండదు కదా?" విలేకరి జవాబు.

"అజ్ఞానం ఘర్షించదు. జ్ఞానం మాత్రమే ఘర్షణను బోధిస్తుంది" అమె జవాబు విని ఆశ్చర్యపోయారు విలేకరులు.

"మీరేం కోరుకుంటున్నారు?" ప్రశ్నించేరు.

"ఇప్పుడున్న ఈ సమాజం మొహంమీద రాలితో కొట్టాలని.."

విలేకర్లు ఆ జవాబుకి అదిరిపడ్డారు.

శాంతి ఏమీ గమనించడం లేదు. గత, వర్తమానాల, జాపకాల కలబోతతో అకస్మాత్తుగా ఏదో అస్పంది-

"ఎందుకో విచికిత్స ఎన్నడూ రాలేదు! వుట్టుక నుంచి గిట్టుక దాకా ఎవరివో బోధనల, అజ్ఞల, విజ్ఞాపనల మేరకే ఎందుకు నడవాలి? ఈ పరాధీన యాత్రలో ఎంతో దూరం నడిచేశాను. చాత! తొలినాళ్ళలోనే ఒక రాయి పసిరెయ్యాలింది.. మనసులో అనుకున్నాననుకుంది. బయటికి విస్తించాయి.

విలేకర్లు భయం భయంగా కదిలేరు కుర్చీల్లో.

"మేరేమయినా చెప్పదలిస్తే వ్రాసుకుంటాం. సాధ్య

మైనంత వరకూ మీకు సహకరిస్తాం..! గుండెల్ని కుదుటపర్చుకు పలికేరు విలేకర్లు.

"ఇస్లాం ఈగ ఇల్లలికితే బాపన బల్లి తుల్లి,తుల్లిపడ్డాదట! ఏటీయమ్మ నేరం, గోరం జేసింది? తన ఇంటిల తనుంటానంతంది. తన దారిల తను బతుకుతానంటంది. తప్పేటి? పెద్దోళ్ళ తీరువుకి ఇరుద్దమట! తీరుపిచ్చిన పెద్దలందరూ మొగోళ్ళే. ముంద్రాల మొగోళ్ళు" శాంతి రావటాన్ని గమనించిన చిట్టమ్మ విలేకర్లను చూసి చెప్పింది. శాంతి సంతోషంగా చూడసాగిందామెను.

"ఈ ఇల్లు వార్డెను గారిది. తాళం పగలగొట్టి ప్రవేశించేరు మీరు. దీన్ని తప్పని చర్చించదలచలేదు మేము. కానీ గృహప్రవేశాన్ని వార్డెన్ గారి జీవితంలోకి మళ్ళీ మీ ప్రవేశంగా భావించవచ్చా?" సంచలన వార్త రాయదర్ని అడిగాడో విలేకరి.

శాంతికి ఆ ప్రశ్న ఎప్పటిదోలా తోచింది.

మనసు లోలోపలి పారల్లో కప్పేసిన ఎప్పటి జ్ఞాపకాన్నో కెలికిందా ప్రశ్న.

*** **

"ఒకరి మనసులోకి ప్రవేశించగలమేమో గానీ జీవితంలోకి ప్రవేశించడం మన చేతుల్లో లేదు."

విశాఖ ఆర్.కె.బీచ్ ఇసుకలో వ్రేలితో ఏవేవో పిచ్చి గీతలు గీస్తూ మర్మంగా బదులిచ్చింది శాంతి.

జనార్దన్-శాంతి జవాబుని విశ్లేషించుకుంటున్నాడు.

జనార్దన్, శాంతి స్కూల్ మేట్స్. జనార్దన్ నాన్నగారు ఫార్వెస్ట్ రేంజర్ గా బదిలీమీద శాంతి వాళ్ళ ఊరొచ్చేరు. ఏజెన్సీకి ఆమెకొమ్మన్న మైదాన గ్రామం శాంతి వూరు. అక్కడికి రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో హైస్కూల్. జనార్దన్, శాంతి కలిసి సైకిల్ మీద స్కూల్ కి వెళ్ళి వచ్చేవారు. శాంతి కంటే రెండేళ్ళు ముందే ఎమ్మెస్సీ పాసై కాలేజీకి వెళ్ళిపోయినప్పుడు జనార్దన్ తన సైకిల్ ని శాంతికిచ్చే శాడు. రెండేళ్ళ తరువాత మళ్ళీ ఇద్దరూ కాలేజీలో

కలుసుకున్నారు.

లభ్యమైన వాటిలోనే ఆనందాన్ని పొందే బాల్యదశ దాటిపోయి అందాల నందనవనాలేవో ఊహించుకునే యువన దశలోకొచ్చింది శాంతి. కొత్తగా సౌందర్యాన్ని గమనించటం అలవాటు కాసాగింది. తనూ సౌందర్యంగా అలంకరించుకోసాగింది. తన తల్లిని, చెల్లెలిని మాత్రమే తన ప్రపంచమనుకునే శాంతికి ఆ ప్రపంచంలోకి జనార్దన్ వచ్చి చేరేడు.

దిగ్గి వూర్తయి శాంతి పి.జి.కోర్సుకు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో చేరగా, అకస్మాత్తుగా తండ్రి దుర్మరణంతో వారసత్వ హక్కుతో ఉద్యోగంలోకి వెళ్ళాడు జనార్దన్.

విసురుగా ఒక కెరటం శాంతి-జనార్దన్ ల ముందరకొచ్చి, పలుకరించి వెనక్కి మ్మరింది. శాంతి అంతరంగంలో.. సంఘర్షణా కెరటాల హోరు...

జనార్దన్ మనసులోకి ప్రవేశించగలిగినా అతని జీవితంలోకి ప్రవేశించలేకపోయింది శాంతి! ఆలోచనల్లోంచి తేరుకుని- "స్రీ, వురుషులు ఒకరి జీవితాల్లోకి మరొకరు ప్రవేశించడం, నిష్క్రమించడం ఏ ప్రాతిపదిక మీద జరుగుతున్నాయి?" ప్రశ్నించింది శాంతి.

"మీరు తాత్విక సమాధానాన్ని కోరుతున్నారా? లేక లౌకిక సమాధానాన్నా" అనడిగేడు ఓ విలేకరి. శాంతి ఆశ్చర్యంగా అతణ్ణి చూస్తూ-

"రెండింటిని..." అంది చిరునవ్వుతో.

"రెండు హృదయాల ప్రేమార్పిత స్తందన ప్రాతిపదిక తాత్విక సమాధానం. తరతరాల కుటుంబ వ్యవస్థ కట్టుబాట్ల ప్రాతిపదిక లౌకిక సమాధానం". విలేకరి జవాబు, శాంతిని మళ్ళీ గతంలోకి లాక్కెళ్ళింది.

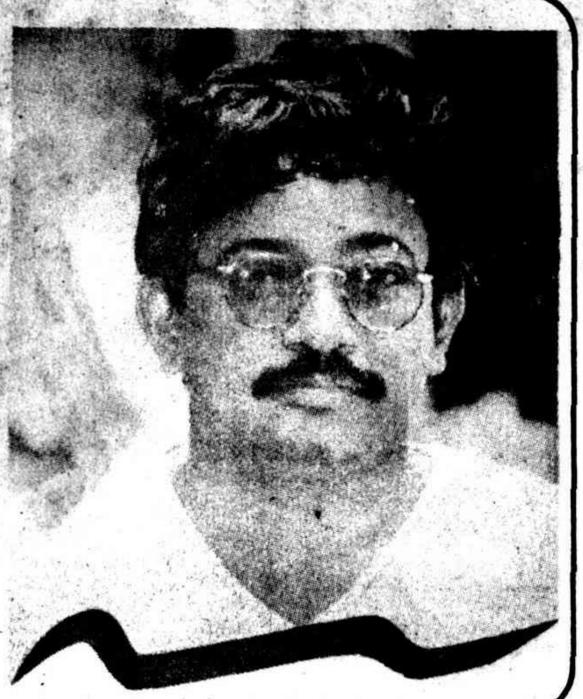
*** **

"మనసుకీ, పెద్దల కట్టుబాట్లకీ మధ్య పోటీ వస్తే దేనికి కట్టుబడతానో?" ఇసుకలో గీతలు గీస్తూనే జనార్దన్ ని ప్రశ్నించింది శాంతి.

"మనసుకే" స్పష్టంగా జవాబు చెప్పి శాంతికి దగ్గ

అర్థం కాని సత్య

రామ్ గోపాల్ వర్మ తీసిన 'సత్య' ఇండియాలో బాగానే దుమారం రేపింది. అండర్ వరల్డ్ ని కళ్ళకు కట్టినట్టు తీశాడని అందరూ మెచ్చుకుంటుంటే ఓవర్ సీస్ రైట్స్ కొన్నవాళ్ళు మాత్రం నెత్తిన వెంగేసుకున్నారు. ఎందుకంటే విదేశాల్లో ఇంతకు ముందు చూడని కొత్త ఫేసుల్ని వాళ్ళకి సంబంధించని స్టోరీని చూడడానికి ఎవరూ ముందుకు రావడంలేదట!

రగా కూచున్న చోటు నుంచి జరిగేడు జనార్దన్.

"మగాళ్ళకున్న స్వేచ్ఛ అది" జనార్దన్ కి దూరంగా జరుగుతూ శాంతి.

"అయితే మీ అమ్మగారినడుగుతాను".

"ఒద్దు. మా అమ్మ ఏ విషయాన్నయినా వ్యతిరేకిస్తే మాటల్లో చెప్పకుండానే ఇతర పద్ధతుల్లో మనకు వ్యక్తం చేస్తుంది. మా నాన్న గ్రహించుకోలేదు. తన దారిలో తను! మాకు అర్థమయినట్టు మా అమ్మ మా నాన్నకర్థం కాలేదనుకుంటాను."

అప్పటికి పదమూడేళ్ళ కిందట, తన బాల్యం లోనే దూరమైన తండ్రి గురించి మాట్లాడింది శాంతి. జనార్దన్ ఆశ్చర్యపోయేడు. శాంతి తండ్రి గురించి ఏవాడూ తక్కువ చేసి మాట్లాడలేదు. తండ్రివొక మహాత్మునిగా మనసులో ముద్రించుకుంది.

అవి అడవులంటుకున్న రోజులు. కొండ మండలం కొని సాయుధ పోరు సాగిన రోజులు. ఏజెన్సీకి అనుకున్న మైదాన గ్రామాలూ ఉద్యమించేయి. ఉద్యమకారులపై పోలీసు నిఘాలు, సోదాలు,

ఉళ్ళపై పోలీసు దాడులు. ఉద్యమకారుల అజ్ఞాతవాసం, ఎవ్వడో, ఏ రూము రాలిరో చంకలో సంచీ, తుపాకీతో నిల్చుని తననీ, చెల్లినీ దగ్గరకు తీసుకుని చెరో చెంపా ముద్దులు పెట్టి చీకటిలో మాయమయ్యే తండ్రిని ఎన్కౌంటర్ లో శవమయ్యాక మాత్రమే వెలుగులో చూసింది.

తండ్రి రక్తసిక్త మృతదేహం గుర్తుకొచ్చేక గతాన్ని మరి ఆలోచించలేకపోయింది. మనసంతా వేదనతో నిండిపోయింది.

"పాపిష్టి రావణుడూ- పది తలలూ చూపితే
భూవుత్రీ సీత- మూర్ఖాపడిపోయేను
గజశూలమేసి- పెళ్ళాగించే
గడ్డ పెళ్ళాగించి-రథమూ పైబెట్టి
పాయేనే ఆ రథమూ-పన్నల మేర.."

చెంచువారి. బృందం- వీధి గడవలో పాడుతూ నిల్చున్నారు. శాంతి వారి వేషధారణనూ, పాటనూ ఆసక్తిగా గమనిస్తే చిట్టమ్మ ఇంట్లో బియ్యం డబ్బా వెదికి, తిరిగొచ్చి-

"పిడికెదు గింజల్లేవమ్మా ఇంటిల" అంది శాంతితో.

శాంతి చేతిలో పర్పు వెదికి రూపాయి నాణెం తీసిచ్చింది. చెంచువారి బృందం వెళ్ళిపోయింది.

"మరి తిండి సంగతేంటమ్మా?" అనడిగింది చిట్టమ్మ.

"మీ ఇంటికొచ్చేస్తాను" నవ్వుతూ చెప్పింది శాంతి. "అమాట మీద నిలబడండి. సెణంలో వాండేస్తాను".

"నీకోసం వండుకున్నదే పెట్టేస్తావనుకున్నాను". "పోవలగే రామ్మా!"

"మరి మవ్వాకల్లో వుంటావుగదా!" "మీతోటదే సిక్కు. ఒక్కవూటకీ నచ్చిపోం. ఉపాసమనుకుంటాను".

"చూశారా! ఇదీ అసలు విషయం. ఒకరు తినేది మరొకరి నోటి దగ్గరి కూడు. ఔను, అన్ని విషయాల్లోనూ..!" శాంతి ఉద్విగ్నంగా విలేకర్లతో చెప్పింది.

"ఉన్నదే సర్దుకోవాలంటే అంతే-ప్రత్యామ్నాయం వెదికితే..!" విలేకరి జవాబు.

"మరందుకేగదా నాప్రయత్నమంతా".

విలేకర్లకి అంతుబట్టడం లేదు. అనలామె ఏం చేయబోతున్నది? ఏం ఆశిస్తోంది?" అన్నీ ప్రశ్నలే.

"విడిపోవడాన్ని మీరే కోరుకున్నారు కదా మొదట్లో..!" ప్రశ్నించేడు ఓ విలేకరి.

వ్రతం చెడినా...

దేశం అంతా గొప్పగా చెవ్వుకున్న మణిరత్నం దిల్ సే, టైటానిక్ లా రికార్డులు సృష్టించలేకపోయినా, అందులో పనిచేసిన వాళ్లందరికీ మాత్రం బాగానే కలిసొచ్చింది. ఎ.ఆర్.రహమాన్ మ్యూజిక్ బానే వండింది. అలాగే షారూఫ్, మనీషాల డిమాండ్ ఏమీ తగ్గలేదు. అందరికంటే ఎక్కువగా సుడి తిరిగింది మాత్రం ప్రీతి జింతాకి. అందుకే వ్రతం చెడినా ఫలితం దక్కందంటున్నారు.

"మొదట్లోనా..కాదు, జీవితం మధ్యలో! ఇప్పుడు కోల్పోయిందాన్ని తలుచుకుంటే..తీరని బాధ.. ఔను. బయటకు కనిపించనేవో బతుకుల్ని శాసిస్తున్నాయి. మనం ఆవి గ్రహించలేక మరి వేటితోవో కొట్లాడు తున్నాం" శాంతి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ మాట్లాడు తోంది.

"మీరర్థం కాలేదు మాకు", అన్నారు విలేకరులు. "మా నాన్నా మాకర్థం కాలేదు... ఎక్కడో వుంది శాంతి. ఏవేవో జీవితానుభవాల్ని స్వర్ణిస్తూ, తర్కిస్తూ వుంది. పి.జి వూర్తి చేయడం, జనార్దన్, నౌకరీ మీద ఊరి నుంచీ, తర్వాత పెళ్ళి పేర్ల తననించీ దూరంగావటం, తల్లి వృద్ధాప్యం- తన నిరు ద్యోగం-చెల్లెలి ప్రేమ పెళ్ళి, తల్లికి తోడుగా తను మిగలటం. బి.ఇడి చేయడం, ఎ.టి.డి.ఎ స్కూల్లో ఎలిమెంటరీ టీచర్ పోస్టింగ్ కి సిద్ధమవుటం-వార్డెన్ గారితో పెళ్ళి-ఇద్దరు పిల్లలూ- రెసిడెన్షియల్ స్కూల్లో చేర్చడం- బదిలీలు- ఘర్షణలు-కలబో తలూ-ఘర్షణలూ-వార్డెన్ గారికింకో స్త్రీతో సంబం ధాలూ-పెద్దల మధ్య పంచాయితీలు-సర్దుకోమ నటాలూ-రాజీవడమనటాలూ...

సర్దుకోవటమే! శాంతికి ఆశ్చర్యం గొలిపేదదే! అసలీ లోకంలో దంపతులంతా ఒకరి కోసం ఒకరు సర్దుకుపోతున్నారా? నటిస్తున్నారా? అవకాశం లేక గానీ- వుంటే ఒకరి గురించి మరొకరు విభజన కావాలనుకోవటం లేదూ?

గత కాలంలో ఏమో..!?

ఇప్పుడవన్నీ మారిపోయినాయి. మెటీరియలిస్టిక్ థింకింగ్. పిల్లలకీ..అనుబంధాలేపు, బంధాలు తప్ప! సౌకర్యమైన గృహమూ, సామర్థ్యాన్ని నింపే విద్యాల యమూ, ఉన్నత నౌకరీలకెదిగే నిచ్చినలూ, పొరుగు వారితో పోటీలూ-పిల్లల ప్రపంచం!

అలా అనుకున్నాక-శాంతికి ప్రపంచమంతా పరుగు పందెంలో వున్నట్టు- భర్తా,భార్య, అన్నదమ్ములూ, తల్లి పిల్లలూ, ఇరుగూ- పొరుగు, ఊరూ-దేశం, ప్రపంచం-పందెంలో వెగటం కోసం?! వెగటమే సామర్థ్యంగా గణించే కాలంలో వున్నానని అర్థమైంది.

ప్రపంచమిలా అర్థమయ్యాకనే సర్దుబాటుత త్వాన్నీ, సహనాన్నీ కోల్పోయింది. రాజీవడట మంటే భర్తతో సహజీవనం..దేన్నో సాధించేం దుకు-ఏదో ఎత్తుగడ! వన్నాగంవన్నీ నటిస్తున్న ట్టుగా అన్వించేది.

మొదటిలో ఇద్దరూ, వంటా-రుచీ,శుచిల గురించి ఘర్షించేవారు. తర్వాతర్వాత జీతపురాళ్ళ లెక్కింపులూ, ఖర్చులూ, పొదుపుల గురించి... ఇంకా పిల్లల భవిష్య ప్రణాళికల గురించి- ఇన్నింటిలో శాంతికి అందరి ఆడవాళ్ళలానే భర్త స్థిర యాన్నే తన అభీష్టంగా అంగీకరించటం అలవడింది. కానీ శాంతి బి.ఇడి. పోస్టింగ్ లోకి మారిన సంద

వూర్తిగా విడిపోలేదంటున్న సుమన్ రంగనాథ్

ఇటీవల ఊరూపటిల్ అనే కోటిశ్వరుడైన ప్రయుడితో తగాదాపడి ఖాలీగా ఉన్నానని బోర్డు పెట్టిన సుమన్ రంగనాథ్ బేరాలేమీ తగలక మళ్ళీ పాతపాటి పాడుతుంది. ఊరూపటిల్ తో తాను వూర్తిగా విడిపోలేదని ఇంకా రాకపో కలు సాగుతున్నాయనీ అయినా తననెవరూ అంత తొందరగా మర్చిపోలేరని చెప్తోంది వంకీ జాత్తు వయ్యారి.

ర్థంగా మరో వూరికి నివాసాన్ని మార్చవలసి వచ్చినప్పడూ జరిగిన ఘర్షణ అందర్నీ ఏవేవో నియం త్రాస్తే వాటికి ఆలోచించటం ఆరంభించిన శాంతికి దినచర్య అశాంతిమయమైంది. ఇంటా,బయటా స్త్రీకి జరుగుతోన్న అక్రమాన్ని తనకు జరిగేదిగా స్పందించేది. కొత్త ప్రాంతంలో బి.ఇడి అసిస్టెంట్ గా వచ్చేక మహిళా సంఘాలూ, కార్యక్రమాలూ పరిచ యమయ్యేక వార్డెన్ గారొక చోట, పిల్లలొక చోట, ఒంటరిగా మిగిలిన శాంతికి సామూహిక దినచర్య ఎంతో ఊరటనిచ్చింది. అంతదాకా అలముకున్న ఆశాంతిని తొలగించింది.

కానీ వార్డెన్ గారు వేరేగా ఆర్థం చేసుకున్నారు. బదిలీ రీత్యా తమ మధ్య ఏర్పడ దూరాన్ని మరింత పెంచున్నారు. మరొకామెకు దగ్గరయ్యారు. శాంతికి ఘర్షించాలనిపించలే! శాంతి...తన దారిలో..! నౌకరీ, పిల్లల్ని కలవటం, మహిళా సంఘాల కార్యక్రమాలు- వార్డెన్ గారు, పెద్దలను కలవటం, విడాకుల ప్రయత్నం- పంచాయితీలు-

"..కాపురం నిలువుకొని,లోకం ఉద్ధరించు.."
 "..నువ్వు వెళ్ళే- ఆవిడకి దూరమవుతాడతను.."
 "వార్డెన్ కి నీమీద ప్రేమ పోలేదు.." ఇట్టాంటివే ఎన్నో...

శాంతి దేనికీ బదులివ్వలేదు. భర్తను కావాలను కున్నదో, వద్దనుకున్నదో ఏదీ చెప్పలేదు కానీ పెద్దలు తీర్పు ప్రకటించేరు..విడాకులన్నారు..! ఇల్లు విడిచి వెళ్ళమన్నారు! శాంతికదంతా స్త్రీ వ్యతిరేక తీర్పుగా అన్వించింది.

విలేకర్లు లేచేరు వెళ్ళేందుకు!
 వూర్తి ఆగమని, సూట్ కేస్ తెరిచి అందులోంచి పెద్ద బ్యానర్ ఒకటి బయటికి తీసింది శాంతి. ఆ బ్యానర్ ని పట్టుకుని, చిట్టమ్మని పిల్చి, ఆమె సాయంతో, ఆ ఇంటి ముఖద్వారానికి కట్టింది. తెల్లటి సైను క్లాత్ మీద, ఆకుపచ్చని రంగులో "స్త్రీ సదన్" అన్న అక్షరాలను చూస్తూ నిల్చున్న విలేకర్లతో-

"ఆ ఇల్లు వార్డెన్ ది మాత్రమేనా? వార్డెనూ, పంచాయితీ పెద్దల అభీష్టాలే- నేనామోదించాలా? ఇకనుంచీ ఇది 'స్త్రీ సదన్'. ఆ! ఇది నేనెగరేసిన నా జీవన పతాక. ఇక్కడి సుంచిత-నూతన జీవిత మారంభిస్తాను" స్థిరంగా, శాంతంగా పలికింది శాంతి.

చిట్టమ్మ ఆనందంగా, ఆశ్చర్యంగా బ్యానర్ని, శాంతినీ చూడసాగింది. విలేకర్లు కొన్ని శేష ప్రశ్నల్లో సెలవు తీసుకున్నారు.

శాంతి ఒక్కో అడుగు వేసుకుంటూ ..(స్త్రీ) సదన్' లోకి నడిచింది.

